

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШЭН МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
КАРМЫШ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

423119, Кармыш авылы,
Мектәп урамы, 5 йорт

тел./факс +7(84396)4-22-23
E-mail: Karam.Cmn2@tatar.ru

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
КАРАМЫШЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЧЕРЕМШАНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

423119, Село Карамышево
ул. Школьная д.5

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

17.11.2022 ел

КАРАР

№ 14

Муниципаль учреждениеләрне булдыру, үзгәртеп кору һәм бетерү, гамәлдәге муниципаль учреждениеләрнең төрен үзгәртү, шулай ук аларның уставларын раслау һәм аларга үзгәрешләр керту тәртибен раслау турында

Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль закон, «Коммерцияле булмаган оешмалар турында» 12.01.1996 № 7-ФЗ Федераль закон, «Автоном учреждениеләр турында» 03.11.2006 № 174-ФЗ Федераль закон, «Дәүләт (муниципаль) учреждениеләренең хокукий хәлен камилләштерүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 08.05.2010 ел № 83-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Муниципаль учреждениеләрне булдыру, үзгәртеп кору һәм бетерү, гамәлдәге муниципаль учреждениеләрнең төрен үзгәртү, шулай ук аларның уставларын раслау һәм аларга үзгәрешләр керту тәртибен расларга (кушымта).
2. Элеге каарны хокукий мәгълүматның рәсми порталында бастырып чыгарырга (Pravo.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.
3. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районы
Кармыш авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

И.И.Фәтхетдинов

«17» ноябрь № 14

**Муниципаль учреждениелэрне булдыру, үзгәртеп кору һәм бетерү,
гамәлдәге муниципаль учреждениеләрнең төрен үзгәртү, шулай ук
аларның уставларын раслау һәм аларга үзгәрешләр керту
ТӘРТИБЕ**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «Коммерцияле булмаган оешмалар турында» 12.01.1996 ел, № 7-ФЗ Федераль закон, «Автономияле оешмалар турында» 03.11.2006 ел, № 174-ФЗ Федераль закон, «Дәүләт (муниципаль) учреждениеләрнең хокукий хәлен камилләштерүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 08.05.2010 ел, № 83-ФЗ Федераль закон нигезендә эшләнгән әлеге тәртип муниципаль бюджет һәм казна учреждениеләрен төзү, үзгәртеп кору һәм бетерү, гамәлдәге муниципаль учреждениеләрнең, шул исәптән Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты милкендәге мөлкәт базасында төзелгән (төзөргә планлаштырыла торган) автоном учреждениеләрнең (алга таба - муниципаль учреждениеләр) төрләрен үзгәртү, шулай ук муниципаль учреждениеләр уставларын раслау һәм аларга үзгәрешләр керту процедураларын билгели, әгәр Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы законнарында, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса.

2. Муниципаль учреждениеләр социаль, хәйрия, мәдәни, мәгариф, фәнни һәм идарә максатларына ирешү өчен, гражданнарның сәламәтлеген саклау, физик культураны һәм спортны үстерү, гражданнарның рухи һәм башка матди булмаган ихтыяжларын канәгатьләндөрү, гражданнарның һәм оешмаларның хокукларын, законлы мәнфәгатьләрен яклау, бәхәсләрне һәм конфликтларны чишү, юридик ярдәм күрсәту максатларында, шулай ук иҗтимагый иминлекләргә ирешүгә юнәлтелгән башка максатларда оештырылырга мөмкин.

Бюджет учреждениесе дип Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – авыл жирлеге) тарафыннан фән, мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, социаль яклау, халыкны эш белән тәэмин итү, физик культура һәм спорт өлкәләрендә, шулай ук башка өлкәләрдә жирле үзидарә органнарының Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү максатларында эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү өчен төзелгән коммерциячел булмаган оешма таныла.

Казна учреждениесе - муниципаль хезмәтләр күрсәтүне, эшләр башкаруны һәм (яисә) муниципаль функцияләрне жирле үзидарә органнарының Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү максатларында үтәүне гамәлгә ашыручы муниципаль учреждение, аның эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү бюджет сметасы нигезендә шәһәр округы бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Автоном учреждение - муниципаль берәмлек тарафыннан фән, мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, массакүләм мәгълүмат чаралары, социаль яклау, халыкны эш белән тәэмин итү, физик культура һәм спорт өлкәләрендә, шулай ук федераль законнарда билгеләнгән очракларда башка өлкәләрдә (шул исәптән балалар һәм яшьләр белән күрсәтелгән өлкәләрдә чаралар үткәргәндә) Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру максатларында эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү өчен булдырылган коммерциячел булмаган оешма.

1. Муниципаль учреждениеләр милкен гамәлгә куючы һәм милекче булып Башкарма комитет тора (алга таба - гамәлгә куючы, милекче).

2. Авыл жирлеге исеменнән муниципаль учреждениенә гамәлгә куючысы функцияләрен һәм вәкаләтләрен һәм муниципаль учреждение мөлкәтенә милекче хокукларын Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет) башкара. Муниципаль учреждение эшчәнлеген координацияләү, жайга салу һәм контролльдә тоту бурычлары башкарма комитетка йөкләнә.

3. Муниципаль учреждениегә милекче тарафыннан беркетелгән һәм Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән башка нигезләр буенча муниципаль учреждение сатып алган мөлкәткә муниципаль учреждение оператив идарә хокукун ала. Муниципаль учреждениенә керем китерә торган эшчәнлегеннән кергән табышлар исәбенә муниципаль учреждение мөлкәтне сатып алырга хокуклы.

4. Бюджет учреждениесе үз йөкләмәләре буенча үзендә оператив идарә итү хокукунда булган барлык мөлкәт белән, шул исәптән керем китерүче эшчәнлектән алынган керемнәр хисабына сатып алынганы белән жавап бирә, бюджет учреждениесенә әлеге мөлкәтнең милекчесе тарафыннан беркетелгән яисә бюджет учреждениесе тарафыннан милекче булеп биргән акчалар хисабына сатып алынган аеруча кыйммәтле күчмә милектән тыш, шулай ук аның нинди нигезләр буенча бюджет учреждениесенә оператив идарәсенә керүенә һәм нинди акчалар хисабына сатып алынуына карамастан күчмәсез милектән тыш.

5. Гражданнарга зиян китерүгә бәйле бюджет учреждениесе йөкләмәләре буенча әлеге Тәртипнәң 6 пункты нигезендә түләтү юнәлтелергә мөмкин учреждениенә мөлкәтте житәрлек булмаганда, бюджет учреждениесе милекчесе субсидиар жаваплылык тота.

6. Казна учреждениесе үз йөкләмәләре буенча аның карамагындағы акчалар белән жавап бирә. Акчалар житмәсә, казна учреждениесе йөкләмәләре буенча субсидиар жаваплылыкны аның милекчесе йөртә.

7. Автоном учреждение үз йөкләмәләре буенча күчмәсез милектән һәм гамәлгә куючы тарафыннан ача беркетелгән яки әлеге мөлкәтне сатып алуга гамәлгә куючы белән бирелгән чараплар хисабына автоном учреждение тарафыннан сатып алынган аерucha мөһим күчмә мөлкәттән тыш, оператив идарә итү хокукунда булган мөлкәт белән жавап бирә.

8. Муниципаль учреждениеләр үз мөлкәтләре милекчеләре йөкләмәләре буенча жавап бирми.

II. Муниципаль учреждение төзү

11. Муниципаль бюджет яисә казна учреждениесе әлеге бүлек нигезендә аны гамәлгә қую, шул ук хокукий формадагы башка муниципаль бюджет яисә казна учреждениесен үзгәртеп кору һәм Россия Федерациясе Федераль законнарында каралган очракларда, башка оештыру-хокукий формадагы юридик затны үзгәртү рәвешендә үзгәртеп кору нәтижәсендә, шулай ук гамәлдәгә муниципаль учреждениенә типын әлеге Тәртипнәң VII бүлеге нигезендә үзгәртү юлы белән төзелә ала.

Муниципаль учреждениене оештыру, үзгәртеп кору яки бетерү инициаторы булып Башкарма комитет, гамәлдәге муниципаль учреждениеләр житәкчеләре тора.

12. Муниципаль учреждениене төзү турындагы карап аның учреждениесе юлы белән Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан карап рәвешендә кабул ителә.

13. Муниципаль учреждение төзү турында Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитетының карапында (алга таба - Башкарма комитет карапы) булырга тиеш:

- төзелә торган муниципаль учреждениенә исеме, аның типын күрсәтеп;
- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, Чирмешән муниципаль районының муниципаль хокукий актлары нигезендә билгеләнгән төзелә торган муниципаль учреждение эшчәнлегенең төп максатлары;
- төзелә торган муниципаль учреждениене гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашырачак Кармыш авыл жирлеге жирле үзидарә органы исеме;
- хезмәткәрләрнең ин чик штат саны;
- муниципаль учреждение уставының раслана торган проекты;
- муниципаль учреждение житәкчесен билгеләү турында карап;
- Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитетының вәкаләтле затларына йә бюджет учреждениесе житәкчесенә төзелгән муниципаль учреждениене дәүләт теркәвенә алу өчен кирәkle гамәлләр кылу турында йөкләмәләр.

14. Муниципаль учреждение төзү һәм аның уставын раслау турында Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Кармыш башкарма комитеты каары проек⁴ты Чирмешән муниципаль районның финанс органы һәм мәлкәт сорауларын құзәтүче Чирмешән муниципаль районы органы белән килештереп тармак структур бүлекчәсе тарафыннан әзерләнә.

15. Яна төzelә торган муниципаль учреждениеләр уставы әлеге Тәртипнен III бүлеге нигезендә раслана.

16. Муниципаль учреждение «Юридик затларны һәм шәхси эшмәкәрләрне дәүләт теркәвенә алу турында» 2001 елның 8 августындагы 129-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә дәүләт теркәвенә алышырга тиеш. Муниципаль учреждение юридик зат буларак Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алышыннан соң төzelгән дип санала.

III. Муниципаль учреждение уставын раслау һәм аңа үзгәрешләр керту

17. Муниципаль учреждение Уставы, шулай ук аңа кертелә торган үзгәрешләр Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты каары белән раслана

18. Муниципаль учреждение уставында булырга тиеш:

- муниципаль учреждение атамасын, аның тибына күрсәтүне; муниципаль учреждениенең урнашу урыны турында мәгълүматны; муниципаль учреждениенең гамәлгә куючысы исеме һәм мәлкәт милекчесе турында белешмәне; муниципаль учреждениенең гамәлгә куючысы һәм мәлкәт милекчесе функцияләрен һәм вәкаләтләрен башкаручы шәһәр округының жирле үзидарә органы исемен;

- муниципаль учреждение эшчәнлегенең предметы һәм максатлары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, Чирмешән муниципаль районның муниципаль хокукый актлары нигезендә, шулай ук эшчәнлек тәрләренең тулы исемлеге (эшчәнлекнең төп тәрләрен һәм эшчәнлекнең төп булмаган башка тәрләрен күрсәтеп, шул исәптән түләү очен гамәлгә ашырылучы һәм керем алыш килүче), аларны муниципаль учреждение ирешү очен булдырылган максатларга туры китереп гамәлгә ашырырга хокуклы;

- муниципаль учреждение эшчәнлеген оештыру һәм идарә итү бүлеге, шул исәптән муниципаль учреждение белән идарә итү органнары структурасы, компетенциясе, аларны формалаштыру тәртибе, мондый органнарның вәкаләтләр сроклары һәм эшчәнлек тәртибе турында мәгълүматларны үз эченә алган, шулай ук учреждение житәкчесенең жаваплылығы, хокуклары һәм бурычлары турындагы нигезләмә;

- муниципаль учреждениене финанс яктан тәэмин итү һәм мәлкәт турында бүлек, үз эченә шул исәптән алган:

- муниципаль учреждение мәлкәтен формалаштыру чыганаклары;
- муниципаль учреждение сатып алган мәлкәт белән эш итү тәртибе (мондый мәлкәтне сатып алуга милекче тарафыннан учреждениегә бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән сатып алышган мәлкәттән тыш);

- зур килешүләрне һәм аларны башкаруда кызыксыну булган килешүләрне гамәлгә ашыру тәртибе;

- муниципаль учреждениегә беркетелгән мәлкәтне яисә әлеге муниципаль учреждениегә шәһәр округы бюджетыннан бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән сатып алышган мәлкәтне читләштерү яки йөкләү мөмкин булган нәтижәләргә китерә торган алыш-бирешләрне башкаруны тыю, эгәр Россия Федерациясе законнарында башкача билгеләнмәгән булса;

- муниципаль учреждениегә шәхси счетлар ачу, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль учреждениегә ачыла торган бүтән счетлар турында нигезләмәләр;

- гамәлдәге муниципаль учреждениене бетерү, үзгәртеп кору һәм тибын үзгәртү, һәм муниципаль учреждение бетерелгән очракта мәлкәттән файдалану тәртибе турында нигезләмәләр;

- муниципаль учреждениенең филиаллары һәм вәкиллекләре турында белешмәләр (булган очракта);

- муниципаль учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту тәртибе;
- Россия Федерациясе законнарында каралган башка мәгълүматлар.

19. Гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрткәндә муниципаль учреждение уставында түбәндәгә белешмәләр булырга тиеш:

- муниципаль учреждениенең эшчәнлеге характеристына, шулай ук аның мәлкәтे милекчесенә күрсәтмәнә үз эченә алган исеме;

- муниципаль учреждение тибына күрсәтмә;
- муниципаль учреждениенең урнашу урыны;
- муниципаль учреждениене гамәлгә қуючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыруучы шәһәр округының жирле үзидарә органы турында белешмәләр;
- муниципаль учреждение эшчәнлегенең предметы һәм максатлары;
- муниципаль учреждение булдырылган максатларга ярашлы рәвештә башкарырга хокуклы эшчәнлек төрләренең тулы исемлеге;
- муниципаль учреждениенең филиаллары, вәкиллекләре турында белешмәләр;
- муниципаль учреждение органнарының структурасы, компетенциясе, аларны формалаштыру тәртибе, вәкаләтләр сроклары һәм мондый органнарның эшчәнлек тәртибе;
- федераль законнарда каралган башка мәгълүматлар.

20. Муниципаль учреждение уставы, муниципаль учреждение уставына кертелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр яисә муниципаль учреждение уставы яна редакциядә юридик затларны дәүләт теркәвенә алучы органда «Юридик затларны һәм индивидуаль эшкуарларны дәүләт теркәвенә алу турында» 08.08.2001 ел, № 129-ФЗ Федераль законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

IV. Муниципаль учреждениегә беркетелә торган мәлкәт составын билгеләү тәртибе

21. Муниципаль учреждение мәлкәтен акчалата һәм башка рәвешләрдә формалаштыру чыганаклары булып тора:

- оештыручыдан регуляр һәм бер тапкыр бирелә торган керемнәр;
- ирекле милек взнослары һәм иганәләр;
- товарларны, эшләрне, хезмәт күрсәтүләрне сатудан кергән табыш;
- муниципаль учреждение милкеннән алына торган керемнәр;
- Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка керемнәр.

22. Муниципаль учреждение милке аца Россия Федерациясе Граждан кодексы нигезендә оператив идарә итү хокукунда беркетелә. Милек белән оператив идарә итү хокуку кабул итү – тапшыруның тиешле акты белән рәсмиләштерелгән мәлкәтне факттагы тапшыру вакытыннан барлыкка килә.

23. Муниципаль учреждение тарафыннан үз устав бурычларын үтәү өчен кирәклө жир участогы аца дайми (сроксыз) файдалану хокукунда бирелә.

24. Муниципаль учреждение «Коммерцияле булмаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Автоном учреждениеләр турында» 2006 елның 3 ноябрендәге 174-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләрдә, үз эшчәнлегенең максатлары, әлеге мәлкәтнең билгеләнеше нигезендә милеккә ия, файдалана һәм, күрсәтелгән Федераль законнар белән башкача билгеләнмәсә, әлеге мәлкәт белән милекче ризалыгы белән идарә итә, шул исәптән аны шәһәр округы башлыгы билгеләгән тәртиптә гамәлдән чыгаруны гамәлгә ашыра.

25. Бюджет учреждениесе керем китерүче эшчәнлекне ул барлыкка китерелгән максатларга ирешүгә хезмәт итсә генә һәм бу максатларга туры килсә башкарырга хокуклы, әгәр мондый эшчәнлек гамәлгә қую документларында күрсәтелгән булса. Мондый эшчәнлектән алынган керемнәр һәм шулар хисабына сатып алынган мәлкәт бюджет учреждениесенең мөстәкыйль идарәсенә керә.

26. Казна учреждениесе үз оештыру документлары нигезендә керем китерүче эшчәнлекне башкара ала. Әлеге эшчәнлектән алынган керемнәр шәһәр округы бюджетына керә.

27. Бюджет учреждениесе житәкчесе бюджет учреждениесе алдында, Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозып, эре алыш-биреш ясап, бюджет учреждениесенә салынган зыяннар күләмендә жаваплылык тота, бу килешү дөрес түгел дип танылганга карамастан.

28. Бюджет учреждениеләре акча чараларын кредит оешмаларында депозитларга урнаштырырга, шулай ук Россия Федерациясе федераль законнарында башкасы каралмаган булса, кыйммәтле кәгазыләр белән килешүләр төзөргә хокуклы түгел.

29. Гамәлгә қуючы рөхсәтеннән күчмез милекне яисә гамәлгә қуючы тарафыннан бюджет учреждениесенең беркетелгән яки мондый мәлкәтне сатып алуға аца гамәлгә қуючы тарафыннан бүләп бирелгән чаралар исәбенә бюджет учреждениесе тарафыннан сатып алынган аеруча кыйммәтле күчмә мәлкәтне арендага бирү очрагында, гамәлгә қуючы тарафыннан мондый мәлкәтне карап тотуга финанс белән тәэмин итү гамәлгә ашырылмый.

30. Милекче муниципаль учреждениегэ беркетелгэн яки муниципаль учреждение тарафыннан әлеге мөлкәтне сатып алуға милекче тарафыннан бүлеп бирелгэн акчалар исәбеннән сатып алыған артық, кулланылмый торган яки билгеләнеше буенча файдаланылмый торган мөлкәтне алырга хокуклы. Муниципаль учреждениедән алынган мөлкәтне милекче үз теләгә белән кулланырга хокуклы.

V. Муниципаль учреждениеләр белән идарә иту

31. Муниципаль учреждение үз эшчәнлеген Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Федераль законнары һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Чирмешән муниципаль районнының муниципаль хокукий актлары һәм муниципаль учреждение уставы нигезендә билгеләнгән эшчәнлек максатлары һәм предметы нигезендә гамәлгә ашыра.

32. Муниципаль учреждение белән идарә иту өлкәсендә гамәлгә куючының аерым компетенциясенә керә:

- муниципаль учреждение эшчәнлегенең максатын һәм төп төрләрен билгеләү;
- муниципаль учреждение уставын раслау һәм/яки Уставка үзгәрешләр/өстәмәләр кертү;
- муниципаль учреждение филиалларын булдыруга һәм бетерүгә, аның вәкиллекләрен ачуга һәм ябуга ризалык бирә;
- муниципаль учреждение житәкчесен билгеләү һәм аның вәкаләтләрен туктату, шулай ук аның белән хезмәт килешүен төзү һәм туктату, әгәр дә тиешле эшчәнлек өлкәсендәге оешмалар өчен федераль законнар белән житәкчене билгеләү һәм аның вәкаләтләрен туктату һәм (яисә) аның белән хезмәт килешүен төзү һәм туктату тәртибе каралмаган булса;
- житәкченең хезмәт окладына өстәмәләр һәм өстәмә туләү билгеләү;
- житәкчегә стимуллаштыруучы характеристагы түләүләрне билгеләү (шул исәптән премия бируды);
- хезмәт өчен түләү турындагы һәм муниципаль учреждение житәкчесен премияләү тәртибе турындагы нигезләмәләрне раслау һәм хезмәт өчен түләү турындагы һәм муниципаль учреждение хезмәткәрләрен премияләү тәртибе турында нигезләмәне килештерү;
- муниципаль учреждение житәкчесенә дисциплинар жәза бирү, аны бүләкләү;
- муниципаль учреждениенең ин чик штат санын раслау һәм штат расписаниесен килештерү;
- муниципаль учреждение эшчәнлегенең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;
- муниципаль учреждение житәкчесен хезмәт командировкаларына жибәрү;
- бюджет сметасын (казна учреждениесе өчен), муниципаль заданиене (бюджет учреждениесе өчен) раслау;
- муниципаль учреждениене үзгәртеп корганда тапшыру актын яки бүлү балансын раслау;
- бетерү комиссиясен билгеләү һәм арадаш бетерү һәм бетерү балансларын раслау;
- муниципаль учреждениегэ муниципаль милекне оператив идарәгә тапшыру, аның сакланышын һәм устав максатларына һәм муниципаль учреждение эшчәнлегенең төрләренә ярашлы рәвештә кулланышын тикшереп тору;
- муниципаль учреждениенең оператив идарәсеннән муниципаль милекне алу;
- муниципаль учреждениене үзгәртеп кору һәм/яки бетерү, шулай ук аның тибындагы үзгәреш турында тәкъдимәрне карау һәм каарлар кабул иту;
- Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда зур килешүләр, башкарылуында кызыксыну булган килешүләрне һәм башка килешүләрне башкару очракларын килештерү;
- муниципаль учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеге планын төзү һәм раслау тәртибен билгеләү (муниципаль казна учреждениесеннән тыш);
- Россия Федерациясе законнарында каралган башка мәсьәләләрне хәл иту.

33. Муниципаль учреждение житәкчесе компетенциясенә, Россия Федерациясе законнары яисә әлеге Тәртип белән гамәлгә куючы компетенциясенә кертелгэн мәсьәләләрдән тыш, муниципаль учреждение эшчәнлегенә агымдагы житәкчелек итүне башкару мәсьәләләре керә.

34. Муниципаль учреждение житәкчесе үз эшчәнлегендә гамәлгә куючы каршында хисап tota.

35. Муниципаль учреждение житәкчесе вәкаләтләре:

- хезмәт килешүен гамәлгә куючы белән төзелгэн шартнамә нигезендә үз эшчәнлеген башкара;
- муниципаль учреждение исеменнән ышанычнамәсез эш итә, Чирмешән муниципаль районнының Кармыш авыл жирлеге территориясенде һәм аннан читтә аның мәнфәгатьләрен кайгырта,

алыш-бирешләр ясый;

- гамәлгә куючы белән килештерү буенча штат расписаниесен, муниципаль учреждениен⁷ еллык бухгалтер хисабын, муниципаль учреждение эшчәнлеген регламентлаучы эчке документларны раслый, муниципаль учреждение кысаларында гамәлдә булган боерыкларны чыгара;
- хезмәткәрләрне вазифага билгели һәм вазифадан азат итә, алар белән хезмәт килешүләре төзи;
- муниципаль учреждение хезмәткәрләренең вазыйфаи инструкцияләрен раслый;
- муниципаль учреждение хезмәткәрләренә түләү тәртибе турындагы һәм премияләү тәртибе турындагы нигезләмәне гамәлгә куючы белән килештереп раслый;
- хезмәт өчен бүләкләүләр куллана, муниципаль учреждение хезмәткәрләренә карата дисциплинар жәзаларны кабул итә һәм кире ала;
- бухгалтерлык исәбенен торышы, хисапны, шул исәптән бухгалтерлык һәм статистика буенча вакытында тапшыру һәм тулылығы өчен жаваплылык тота;
- «Коррупциягә каршы көрәш турында» 25.12.2008 ел, № 273-ФЗ Федераль законның 13.3 статьясы нигезендә коррупцияне кисәту чараларын тормышка ашыра;
- муниципаль учреждение уставыннан һәм хезмәт шартнамәсеннән килеп чыга торган, Россия Федерациисе законнарына каршы килми торган башка функцияләрне башкара.

36. Муниципаль учреждение житәкчесе Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән тәртиптә муниципаль учреждениегә аның гаепле гамәлләре (гамәл кылмавы) аркасында килгән зияннар өчен, шул исәптән муниципаль учреждение мөлкәтен югалткан очракта да жавап биရ.

VI. Муниципаль учреждениене үзгәртеп кору

37. Муниципаль учреждениене үзгәртеп кору берләштерү, таташтыру, бүлү, бүленеп чыгу һәм үзгәртү рәвешендә башкарылырга мөмкин.

38. Муниципаль учреждениене берләштерү, таташтыру, бүлү, бүленеп чыгу һәм үзгәртеп кору рәвешендә үзгәртеп кору турындагы карап муниципаль учреждениене гамәлгә кую юлы белән охшаш тәртиптә кабул ителә.

39. Күрсәтелгән карап үз эченә алыша тиеш:

- үзгәртеп кору процессында катнашучы муниципаль учреждениеләрнең исеме, аларның төрләрен күрсәтеп;
- үзгәртеп кору формасы;
- үзгәртеп кору процессы тәмамланганнан соң муниципаль учреждение (учреждениеләр) исеме;
- үзгәртеп корыла торган муниципаль учреждениене (учреждениеләрне) гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы Кармыш авыл жирлеге жирле үзидарә органының (органнарының) исеме;
- үзгәртеп корыла торган муниципаль учреждение (учреждениеләр) эшчәнлегенең төп максатларын үзгәртү (саклау) турында мәгълүмат;
- иң чик штат санын үзгәртү (саклау) турында мәгълүмат;
- муниципаль учреждениене үзгәртеп кору чаралары исемлеге уздыру срокларын күрсәтеп.

40. Муниципаль учреждениеләрнең күшүлүү булып, яңа муниципаль учреждение төзү һәм аңа ике яки берничә муниципаль учреждениенең хокуклары һәм бурычлары күчү һәм сонгыларның эшчәнлеген туктату таныла.

Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә башка вәкаләтле зат тапшыру актын раслый, яңа барлыкка килгән муниципаль учреждение уставын раслый һәм аның житәкчесен билгели.

Муниципаль учреждениеләрне берләштергендә аларның һәркайсының хокуклары һәм бурычлары тапшыру акты нигезендә яңа барлыкка килгән муниципаль учреждениегә күчә.

41. Муниципаль учреждениегә күшүлүү дип хокуклары һәм вазыйфалары күшүлүү гамәлгә ашырыла торган муниципаль учреждениегә күчү белән бер яки берничә муниципаль учреждениенең туктатылуы таныла.

Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә башка вәкаләтле зат тапшыру актын раслый, Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе муниципаль учреждение уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләрне раслый һәм кирәк булганда әлеге муниципаль учреждение житәкчесен билгели.

Бер яки берничә муниципаль учреждениене икенче муниципаль учреждениегә күшканда, тапшыру акты нигезендә, күшүлгән муниципаль учреждениеләрнең хокуклары һәм бурычлары

соңғысына күчэ.

42. Муниципаль учреждениеләрнең буленеше дип муниципаль учреждениенең туктатылуы яңа төзелгән муниципаль учреждениеләргә хокуклары һәм бурычлары күчүе белән таныла.

Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә ул вәкаләт биргән башка зат аеру балансын раслый, яңа төзелгән муниципаль учреждениеләр уставларын раслый һәм аларның житәкчеләрен билгели.

Муниципаль учреждениене булгәндә аның хокуклары һәм бурычлары аеру балансы нигезендә яңа төзелгән муниципаль учреждениеләргә күчэ.

43. Муниципаль учреждениедән буленеп чыгу дип бер яки берничә муниципаль учреждение булдыру таныла, аларның һәрберсенә үзгәртеп корылган муниципаль учреждение хокуклары һәм бурычлары өлеше соңғысын туктатмыйча гына күчэ.

Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә башка вәкаләтле зат бүлем балансын раслый, яңа төзелгән муниципаль учреждениеләр уставларын раслый һәм аларның житәкчеләрен билгели, шулай ук үзгәртеп корылган муниципаль учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләрне раслый һәм кирәк булганда аның житәкчесен билгели.

44. Муниципаль учреждениеләрне башка рәвештәге коммерцияле булмаган оешмаларга яисә хужалык җәмгыятенә әверелдерү «Коммерцияле булмаган оешмалар турында» 12.01.1996 елдагы 7-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә рөхсәт ителә.

Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә башка вәкаләтле зат тапшыру актын раслый, яңа оешкан оешманың уставын раслый һәм аның житәкчесен билгели.

Муниципаль учреждениене үзгәртеп корганда яңа оешкан оешмага тапшыру акты нигезендә үзгәртеп корылган муниципаль учреждениенең хокуклары һәм бурычлары күчэ.

45. Муниципаль учреждениене үзгәртеп кору турында карап кабул ителгәннән соң өч эш көне эчендә ул юридик затларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручу вәкаләтле дәүләт органына үзгәртеп кору процедурасы башлану турында үзгәртеп кору төрен күрсәтеп язмача хәбәр итәргә тиеш.

46. Үзгәртеп корыла торган муниципаль учреждение юридик затларның бердәм дәүләт реестрына үзгәртеп кору процедурасын башлау турында язманы керткәннән соң айга бер тапкыр ешлыгы белән ике тапкыр "Вестник государственной регистрации" журналында үзен үзгәртеп корулары турында хәбәрнамә бастырып чыгара.

47. Казна учреждениесен үзгәртеп корганда, кредитор вакытыннан алда тиешле йөкләмәләрне үтәүне, шулай ук йөкләмәләрне һәм аңа бәйле зыяннарны каплауны таләп итәргә хокуклы түгел.

48. Муниципаль учреждениеләрне үзгәртеп коруга бәйле рәвештә Уставка көртөлә торган үзгәрешләр әлеге Тәртипнең III бүлеге нигезендә раслана.

49. Аның карамагындағы муниципаль учреждениеләр тарафыннан күрсәтөлөргә тиешле муниципаль хезмәтләр (әшләр) құләмен саклап калганда, муниципаль учреждениены (учреждениеләрне) үзгәртеп кору турында карап кабул итү, чираттагы финанс елына һәм план чорына шәһәр округы администрациясе органына муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (әшләр башкаруга) шәһәр округы бюджеты акчаларын баш бүлүче (бүлүче) буларак бүлеп бирелә торган бюджет ассигнованиеләре құләмен киметү өчен нигез була алмый.

50. Яңа барлыкка килгән оешма (оешмалар) дәүләт теркәвенә алынганнан бирле, күшүлу рәвешендә үзгәртеп кору очракларынан тыш, муниципаль учреждение үзгәртеп корылган дип санала.

Муниципаль учреждениене аңа башка оешманы күшу рәвешендә үзгәртеп корганда, аларның беренчесе юридик затларның бердәм дәүләт реестрына тоташтырылган оешма эшчәнлеген туктату турындағы язуны керткәннән бирле үзгәртеп корылган дип санала.

51. Үзгәртеп кору нәтижәсендә яңадан барлыкка килгән оешманы (оешмаларны) дәүләт теркәвенә алу һәм юридик затларның бердәм дәүләт реестрына үзгәртеп корылган муниципаль учреждение (муниципаль учреждениеләр) эшчәнлеген туктату турында язмалар көртү «Юридик затларны һәм индивидуаль эшкуарларны дәүләт теркәвенә алу турында» 08.08.2001 ел, № 129-ФЗ Федераль законда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

52. Үзгәртеп корылган муниципаль учреждениеләр, дәүләт теркәвенә алынганнан соң ун көн эчендә мәлкәт мәсьәләләрен алыш баручы Чирмешән муниципаль районы органына һәм тиешле тармакны кураторлаучы Чирмешән муниципаль районы Башкарма комитеты урынбасарына үзгәртеп корыла торган муниципаль учреждениеләргә карата теркәү эшләре турында кирәклө матны

53. Гамәлдәге муниципаль учреждение төрен үзгәрту аны үзгәртеп кору дип саналмый.

Гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрткәндә аның уставына әлеге Тәртипнең III бүлеге нигезендә тиешле үзгәрешләр кертелә.

54. Гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту турында карап тармак структур бүлекчәсе яки муниципаль учреждение житәкчесе инициативасы буенча карап (постановление) рәвешендә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан кабул ителә. Гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту юлы белән автоном учреждение төзегәндә мондый учреждение тибын үзгәрту турында карап муниципаль учреждение ризалыгы белән кабул ителә.

Бюджет яисә казна учреждениесе автоном учреждениене гамәлгә куючы карапы буенча муниципаль милектәге мөлкәт базасында төзелгән автоном учреждениеләргә карата әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә аның тибын үзгәрту юлы белән төзелә ала.

55. Муниципаль бюджет яисә казна учреждениесен төзу максатыннан Чирмешән муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитетының гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту турында карапы үз эченә алыша тиеш:

- гамәлдәге муниципаль учреждениенең исеме, аның тибын күрсәтеп;
- төзелә торган муниципаль учреждениенең исеме, аның тибын күрсәтеп;
- төзелә торган муниципаль учреждениене гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручи жирле үзидарә органының исеме;
- муниципаль учреждение эшчәнлегенең төп максатларын үзгәрту (саклау) турында мәгълумат;
- ин чик штат санын үзгәрту (саклау) турында мәгълумат;
- типны үзгәрту юлы белән муниципаль учреждение булдыру буенча чараплар исемлеге.

56. Гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту юлы белән автоном учреждение булдыру турындагы карапда булырга тиеш:

- автоном учреждениегә беркетелә торган мөлкәт турында белешмәләр, шул исәптән күчемсез милек объектлары һәм аеруча кыйммәтле күчмә милек исемлеге;
- төзелә торган муниципаль учреждениене гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручи жирле үзидарә органының исеме;
- әлеге чарапларны үздыру вакытын һәм җаваплы кешене күрсәтеп, автоном учреждение төзу буенча чараплар исемлеге.

57. Чирмешән муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитетының гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту һәм гамәлдәге муниципаль учреждение тибын үзгәрту юлы белән автоном учреждение булдыру турындагы карапы проекты Чирмешән муниципаль районының финанс органы һәм мөлкәт сораулары белән идарә итүче Чирмешән муниципаль районы органы белән килештереп тармак структур бүлекчәсе тарафыннан әзерләнә.

58. Үзгәртелгән типтагы учреждение тарафыннан күрсәтелергә (башкаралырыга) тиешле муниципаль хезмәтләр (эшләр) күләмен саклап калганды гамәлдәге муниципаль учреждениенең типин үзгәртүнең максатка ярашлылыгы турында карап кабул итү, хезмәт күрсәтүгә (башкаруга) Чирмешән муниципаль районы бюджеты акчаларын баш бүлүче (булүче) буларак Чирмешән муниципаль районы финанс органына бүләп бирелә торган чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет ассигнованиеләре күләмен киметү өчен нигез була алмый.

VIII.

Муниципаль учреждениеләрне бетерү

59. Муниципаль учреждение түбәндәге очракларда бетерелергә мөмкин:

- Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты карапы буенча;
- суд карапы буенча Россия Федерациясе Граждан кодексы һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән нигезләр буенча һәм тәртиптә.

60. Муниципаль учреждениене бетерү аның эшчәнлеген бүтән затларга хокукый дәвамчанлык тәртибендә хокук һәм бурычлар күчмичә туктатуга китерә.

61. Муниципаль учреждениене бетерү турында карап кабул ителгән очракта Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе яисә муниципаль учреждениене бетерү турында карап кабул иткән орган ликвидация комиссиясен билгели, Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль учреждениене бетерү тәртибен һәм срокларын билгели.

Тармак структур бүлекчәсе муниципаль учреждениене бетерү турында Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитетының тиешле карап проекти¹⁰н әзерли.

62. Бетерү комиссиясе билгеләнгәннән бирле аңа муниципаль учреждение эшләре белән идарә итү вәкаләтләре күчә. Ликвидацияләү комиссиясе бетерелә торган муниципаль учреждение исеменнән судта чыгыш ясый.

63. Ликвидацияләү комиссиясе юридик затларны дәүләт теркәвенә алу турында мәгълүматлар бастырыла торган матбуат органнарында муниципаль учреждениене бетерү, аның кредиторлары тарафыннан таләпләрне белдерү тәртибе һәм срокы турында басмалар урнаштыра. Кредиторлары тарафыннан таләпләрне белдерү срокы муниципаль учреждениене бетерү турында бастырылган көннән ике айдан да ким була алмый.

64. Ликвидацияләү комиссиясе кредиторларны ачыклау һәм дебиторлык бурычларын алу буенча чараплар күрә, шулай ук кредиторларга муниципаль учреждениене бетерү турында язма рәвештә хәбәр итә.

Муниципаль казна учреждениесен бетергәндә, кредитор вакытыннан алда тиешле йөкләмәне үтәүне, шулай ук йөкләмәне туктатуны һәм аңа бәйле зыяннарны каплауны таләп итәргә хокуклы түгел.

65. Кредиторлар тарафыннан таләпләр кую срокы тәмамлангач, ликвидацияләү комиссиясе арадаш бетерү балансын төзи, анда бетерелә торган муниципаль учреждение мөлкәте составы, кредиторлар тарафыннан куелган таләпләр исемлеге, шулай ук аларны карау нәтиҗәләре турында белешмәләр бар.

Арадаш ликвидацияләү балансы Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе йә Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан аңа Башкарма комитет мондый вәкаләтләрне йөкләнгән орган, йә аны бетерү турында карап кабул иткән орган тарафыннан раслана.

66. Эгәр дә бетерелә торган муниципаль учреждениедә акчалар кредиторларның таләпләрен канәгатьләндерү өчен житмәсә, ликвидацияләү комиссиясе муниципаль учреждение милкен жәмәгать сатуларыннан суд карапларын үтәү өчен билгеләнгән тәртиптә сата.

67. Бетерелә торган муниципаль учреждение кредиторларына акчалата суммаларны түләү Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән чиратлылык тәртибендә, аны раслаган көннән башлап, арадаш ликвидацияләү балансы нигезендә ликвидацияләү комиссиясе тарафыннан башкарыла, түләүләр арадаш ликвидацияләү балансы расланган көннән ай узганинан соң башкарыла торган өченче һәм дүртенче чираг кредиторларыннан тыш.

68. Кредиторлар белән исәп-хисап ясаганнан соң ликвидацияләү комиссиясе ликвидация балансын төзи, ул Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе йә Кармыш авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан мондый вәкаләтләр йөкләнгән орган, йә аны бетерү турында карап кабул иткән орган тарафыннан раслана.

69. Кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган муниципаль учреждение мөлкәте, шулай ук муниципаль учреждение йөкләмәләре буенча түләтү федераль законнар нигезендә юнәлдерелә алмаган мөлкәт ликвидацияләү комиссиясе тарафыннан мөлкәт иясенә тапшырыла.

70. Муниципаль учреждениене бетерү төгәлләнгән дип санала, ә муниципаль учреждение - эшләүдән туктаган дип, бу хакта язма юридик затларның бердәм дәүләт реестрына кертелгәннән соң.